

Úřad práce České republiky, generální ředitelství

Č.j.: UPCR-2023/39409-20000403/2

Poskytnutí informací ohledně odmítnutí vyplacení dávek

Žádost:

ze dne 04. 04. 2023

Žádost o poskytnutí informací na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

Žadatel žádá poskytnutí následujících informací:

Určující podmínka, na základě které bylo odmítnuto Úřadem práce vyplacení dávek, a která je rovněž uvedena na Vašem webu (<https://www.uradprace.cz/web/cz/pridavek-na-dite>) „V případě nezletilého nezaopatřeného dítěte může požádat jeho zákonný zástupce (jeden z rodičů, nebo osoba, jíž byl nezletilý svěřen do péče nahrazující péči rodičů na základě rozhodnutí soudu)“, se opírá o jaké zákonné ustanovení?

K Vaší žádosti Vám na základě podkladů zpracovaných Odborem zaměstnanosti a nepojistných sociálních dávek Generálního ředitelství Úřadu práce České republiky, do jehož věcné působnosti předmětná problematika spadá, sděluji následující:

V § 7 odst. 1 a 2 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSSP“), je uvedeno, kdo je pro stanovení nároku na dávky státní sociální podpory považován za rodinu a kdo jsou společně posuzované osoby.

Podle § 7 odst. 1 ZSSP se za rodinu pro účely tohoto zákona považuje, není-li dále stanoveno jinak, oprávněná osoba a společně s ní posuzované osoby, a není-li těchto osob, považuje se za rodinu sama oprávněná osoba. Žádná z osob nemůže být posuzována jako oprávněná osoba nebo jako společně posuzovaná osoba současně ve více rodinách, jde-li o společně posuzované osoby pro účely přídavku na dítě, porodného a rodičovského příspěvku.

Podle § 7 odst. 2 ZSSP jsou společně posuzovanými osobami, není-li dále stanoveno jinak,

- a) nezaopatřené děti,
- b) nezaopatřené děti a rodiče těchto dětí; za rodiče se považují i osoby, jimž byly nezaopatřené děti svěřeny do péče nahrazující péči rodičů na základě rozhodnutí příslušného orgánu, manžel, partner rodiče nebo uvedené osoby, vdovec nebo vdova po rodiči nebo uvedené osobě a druh (družka) rodiče nebo uvedené osoby,
- c) manželé, partneři nebo druh a družka, nejde-li o rodiče posuzované podle písmene b),

d) nezaopatřené děti, jejich rodiče, pokud jsou nezaopatřenými dětmi a jsou osamělí, a rodiče těchto rodičů,

pokud s oprávněnou osobou trvale žijí a společně uhrazují náklady na své potřeby.

Podle § 7 odst. 10 ZSSP se za rozhodnutí příslušného orgánu o svěření dítěte do péče nahrazující péči rodičů pro účely tohoto zákona považuje rozhodnutí soudu o

- a) svěření dítěte do péče jiné osoby,
- b) osvojení dítěte,
- c) předání dítěte do péče budoucího osvojitele,
- d) předání dítěte osvojiteli do péče před osvojením,
- e) jmenování fyzické osoby poručníkem dítěte,
- f) svěření dítěte do pěstounské péče a do pěstounské péče na přechodnou dobu,
- g) svěření dítěte do předpěstounské péče zájemci o pěstounskou péči,
- h) nařízení předběžného opatření o péči o dítě.

Podle § 7 odst. 11 ZSSP se stejně jako rozhodnutí příslušného orgánu podle odstavce 10 pro nárok na dávky státní sociální podpory posuzuje, až do rozhodnutí soudu, podání návrhu soudu na zahájení soudního řízení o ustanovení osoby poručníkem dítěte, jestliže tato osoba o dítě, k němuž nemá vyživovací povinnost, osobně pečuje.

Pro účely rodičovského příspěvku se rodičem podle § 31 odst. 2 ZSSP rozumí též osoba, která převzala dítě do trvalé péče nahrazující péči rodičů. Za dítě převzaté do trvalé péče nahrazující péči rodičů se považuje dítě, jež bylo převzato do této péče na základě rozhodnutí příslušného orgánu, s výjimkou svěření dítěte do pěstounské péče na přechodnou dobu, dítě, jehož rodič zemřel, a dítě manžela nebo partnera. Co se považuje za rozhodnutí příslušného orgánu o svěření dítěte do péče nahrazující péči rodičů je stanoveno pro účely ZSSP ve výše uvedeném § 7 odst. 10 ZSSP.

K vašemu dotazu shrnuji, že podle § 7 odst. 10 ZSSP se za rozhodnutí příslušného orgánu o svěření dítěte do péče nahrazující péči rodičů pro účely tohoto zákona považuje rozhodnutí soudu, nikoli rozhodnutí orgánu sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD). Vzhledem k tomu, že osoby, které mají dítě svěřeno do své péče rozhodnutím soudu, mohou o dávky žádat až od nabytí právní moci tohoto soudního rozhodnutí, bylo by vhodné zvážit možnost vyplývající z výše uvedeného § 7 odst. 11 ZSSP, tj. podání návrhu soudu na zahájení soudního řízení o ustanovení mateřské tety poručníkem dítěte na dobu, než bude rozhodnuto o svěření dítěte do její péče.

S pozdravem